

ADVIES Nr. 1.439

Zitting van woensdag 19 maart 2003

Vaderschaps- en adoptieverlof - Gelijikstelling inzake jaarlijkse vakantie

x

x

x

1.942-1
2.013-1

ADVIES Nr. 1.439

Onderwerp: Vaderschaps- en adoptieverlof - Gelijkstelling inzake jaarlijkse vakantie

Bij brief van 23 juli 2002 heeft de heer F. VANDENBROUCKE, minister van Sociale Zaken, het advies van de Raad gevraagd over de vraag of de 7 gesolidariseerde dagen vaderschapsverlof moeten gelijkgesteld worden voor de berekening van de jaarlijkse vakantie en het vakantiegeld.

Vervolgens hebben mevrouw L. ONKELINX, minister van Werkgelegenheid, en de heer F. VANDENBROUCKE, minister van Sociale Zaken, bij brief van 25 februari 2003 de Raad verzocht dringend, en uiterlijk binnen de 14 dagen, advies uit te brengen over een ontwerp van koninklijk besluit dat de 7 gesolidariseerde dagen vaderschaps- en adoptieverlof, voor de berekening van de jaarlijkse vakantie met effectieve arbeidsdagen gelijkstelt.

De commissie Individuele Arbeidsverhoudingen werd met het onderzoek van deze kwestie belast.

Op verslag van deze commissie heeft de Raad op 19 maart 2003 het volgende eenparige advies uitgebracht.

x x x

ADVIES VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD

I. ONDERWERP EN DRAAGWIJDTE VAN DE ADVIESAANVRAAG

Bij brief van 23 juli 2002 heeft de heer F. VANDENBROUCKE, minister van Sociale Zaken, het advies van de Raad gevraagd over de vraag of de 7 gesolidariseerde dagen vaderschapsverlof moeten gelijkgesteld worden voor de berekening van de jaarlijkse vakantie en het vakantiegeld.

Vervolgens hebben mevrouw L. ONKELINX, minister van Werkgelegenheid, en de heer F. VANDENBROUCKE, minister van Sociale Zaken, op 25 februari 2003 de Raad verzocht dringend, en uiterlijk binnen de 14 dagen, advies uit te brengen over een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 maart 1967 tot bepaling van de algemene uitvoeringsmodaliteiten van de wetten betreffende de jaarlijkse vakantie van de werknemers.

Dit ontwerp van koninklijk besluit heeft tot doel de 7 extra dagen vaderschaps- en adoptieverlof, die voorzien zijn in de wet van 10 augustus 2001 betreffende de verzoening van werkgelegenheid en kwaliteit van het leven, voor de berekening van de jaarlijkse vakantie gelijk te stellen met effectieve arbeidsdagen.

De ministers menen dat deze gelijkstelling er moet komen omdat door de verschillende berekeningsregels bij arbeiders en bedienden, de bedienden meer vakantiedagen en -geld verliezen dan de arbeiders. Ook zou een niet-gelijkstelling sommige werknemers ervan weerhouden dit voordeel te genieten.

II. STANDPUNT VAN DE RAAD

De Raad stelt vast dat de hem voorgelegde tekst tot doel heeft de 7 gesolidariseerde dagen vaderschaps- en adoptieverlof voor de jaarlijkse vakantie gelijk te stellen met effectieve arbeidsdagen, en dit zowel voor het aantal vakantiedagen als voor het vakantiegeld.

De Raad kan hieraan zijn goedkeuring verlenen maar wenst dat daarnaast ook rekening zou worden gehouden met de hierna vermelde kwesties :

1. Werkgeversbijdrage voor jaarlijkse vakantie

De Raad wijst erop dat de arbeiders een gesolidariseerd stelsel van jaarlijkse vakantie kennen dat gefinancierd wordt door werkgeversbijdragen. Hoewel hij ermee akkoord gaat om voornoemde periode gelijk te stellen voor de jaarlijkse vakantie, meent hij evenwel dat dit op geen enkel ogenblik aanleiding mag geven tot een verhoging van die werkgeversbijdrage.

2. Bijzondere modaliteiten voor atypische arbeidsregimes

De Raad heeft moeten vaststellen dat de bepalingen van de wet van 10 augustus 2001 met betrekking tot het vaderschapsverlof toepassingsproblemen doen rijzen voor werknemers die tewerkgesteld zijn in atypische arbeidsregimes.

Meer bepaald zou bijvoorbeeld volgens de letter van de wet een werknemer die alleen tijdens het weekend werkt vijf weekends of 10 volle dagen mogen afwezig zijn, wat uiteraard niet strookt met de geest waarin de wet werd aangenomen.

Ook de tekst van artikel 96 van de programmawet van 2 augustus 2002, waarin staat dat bij koninklijk besluit bijzondere modaliteiten kunnen genomen worden voor werknemers die tewerkgesteld zijn in atypische arbeidsregimes, heeft deze situatie niet opgeklaard, bovendien werd aan die bepaling nog altijd geen uitvoering gegeven.

Voor deze regeling meent de Raad dat onder "werknemers die tewerkgesteld zijn in atypische arbeidsregimes" ook deeltijdse werknemers moet worden verstaan.

De Raad is dan ook van oordeel dat er inzake het recht op vaderschapsverlof, evenals de gelijkstelling voor de jaarlijkse vakantie, voor deeltijdsen en werknemers in atypische arbeidsregimes een duidelijk principe moet aangenomen worden, dat overeenstemt met de geest van de wet en uitgaat van de proportionaliteit.

In die zin stelt hij voor dat de nodige reglementaire beschikkingen worden uitgevaardigd waardoor de afwezigheid wegens vaderschapsverlof voor alle werknemers in alle gevallen beperkt kan worden tot een totale duur van maximum 2 keer de gemiddelde wekelijkse arbeidsduur van de werknemer.

3. Gelijkstelling holebi-koppels

De Raad stelt vast dat het recht op vaderschapsverlof gekoppeld is aan de afstamming. Artikel 30 § 2 van de Arbeidsovereenkomstenwet bepaalt "de werknemer heeft het recht om van het werk afwezig te zijn naar aanleiding van een geboorte van een kind waarvan de afstamming langs zijn zijde vaststaat."

De Raad meent dat dit discriminerend kan zijn voor koppels van hetzelfde geslacht. Aangezien deze kwestie geregeld wordt in het Burgerlijk Wetboek, vraagt de Raad dat de gevolgen hiervan elders zouden onderzocht worden.

4. Begin van adoptieverlof

De Raad stelt vast dat het adoptieverlof maar kan genomen worden op het ogenblik dat het kind deel uitmaakt van het gezin, wat moet worden bewezen aan de hand van de inschrijving in het bevolkingsregister.

Dit heeft tot gevolg dat werknemers hun adoptieverlof aan het eind van de procedure moeten nemen, terwijl uit de praktijk blijkt dat adoptieouders hun verlof eerder nodig hebben, namelijk op het ogenblik dat ze de vele formaliteiten moeten vervullen die met een adoptie gepaard gaan.

De Raad is van oordeel dat aan deze vraag moet tegemoet gekomen worden en stelt dan ook voor dat een ander vertrekpunt zou ingeschreven worden in de artikelen 30, § 3 van de Arbeidsovereenkomstenwet en 25 quinquies van de wet van 1 april 1936 op de arbeidsovereenkomst wegens dienst op binnenschepen.

Meer bepaald zou het adoptieverlof moeten kunnen opgenomen worden vanaf het oogenblik dat de aanvraag tot inschrijving in het bevolkingsregister of in het vreemdelingenregister gedaan wordt, op voorwaarde evenwel dat het adoptiekind achteraf effectief in genoemde registers wordt ingeschreven.
